

Midrash Tehillim

מדרש תהילים

מדרש תהילים נב | Midrash Tehillim / Psalms 52

Midrash

מדרש

Midrash Tehillim 52, Part 1

1. For the leader. Maschil of David; when Doeg came and told Saul, David is come to the house of Ahimelech (Tehillim / Psalms 52:1). These words are to be read in the light of the verse, Suffer not your mouth to bring your flesh into guilt (Ecclesiastes 5:5). Rabbi Joshua son of Levi said, This verse speaks of men who pledge charity. Suffer not your mouth to promise rashly that you will give, and then, not give. Neither say before the messenger, that this, to the public messenger who comes and says to you, Give what you pledged, say not, It was an error, I knew not what I said. Wherefore, should God be angry at your voice, with which you proclaimed that you would give, yet did not give? And destroy the work of your hands, the few former deeds of charity which were to your credit, them you did destroy. Another comment on Suffer not your mouth to bring your flesh into guilt. Rabbi Benjamin said, This verse refers to pretenders to learning. Wherefore should God be angry at your voice? At the voice whereby you mouth your pretensions to learning. And destroy the work of your hands, that is, Those ideas of Torah at your command, into them you bring confusion. The rabbis say, The words Suffer not your mouth to bring your flesh into guilt are addressing Miriam. As soon as she spoke against Moshe, she becomes leprous, for it is said Miriam and Aaron spoke against Moshe (Bamidbar / Numbers 12:1). And what happened to her? And behold, Miriam became leprous, white as snow (Bamidbar / Numbers 12:10). Neither say before the messenger, before Moshe. Wherefore should God be angry at your voice, the voice that Miriam let escape from her mouth against Moshe the righteous. And destroy the work of your hands, that is, destroy the merit of her timbrel playing, of which it is said And Miriam the prophetess, the sister of Aarom, took a timbrel in her hand (Shemot / Exodus 15:20). A different comment, Suffer not your mouth to bring your flesh into guilt (Ecclesiastes 5:5) refers to slander, for with your mouths men make their flesh suffer guilt; because of what they let escape from their

מדרש תהילים פרק נב סימן א

א למנצה משכיל לדוד בבוא דואג האדומי. זה שאמר הכתוב אל תתן את פיך לחטיא את בשרך (קהלת ה ה), ר' יהושע בן לוי אמר בפוסקי צדקה הכתוב מדבר, אל תתן את פיך בציביון שאתה נותן ואין אתה נותן. ואל תאמר לפני המלאך (קהלת שם ה'). זו שליח צבור שהוא בא ואומר לך תן מה שפסקת, ואתה אומר לו [כי שגגה היא (שם שם קהלת ה')], לא הייתי יודע מה אמרתי. למה יקצוף (ה') [האלהים] על קולך (שם שם קהלת ה'). [על אותו הקול] שהוצאת ואמרת ליתן ואין אתה נותן. וחבל את מעשה ידיך (שם קהלת ה'). מעט מצות הראשונות שהיה לך בידך את מאבדן. דבר אחר אל תתן את פיך. אמר ר' בנימין בחנפים הכתוב מדבר, למה יקצוף האלהים אל קולך על אותו הקול שאתה מחניף מפידך. וחבל את מעשה ידיך. מעט משא ומתן שיש בידך אתה מכניס בו ערבוביא. דבר אחר אל תתן את פיך. רבנין אמרין במרים הכתוב מדבר, בשעה שדברה במשה נצטרעה, שנאמר ותדבר מרים ואהרן במשה (במדבר יב א), מה היה לה, והנה מרים מצורעת כשלג (שם שם במדבר י"ב י). ואל תאמר לפני המלאך. זה משה. למה יקצוף האלהים על קולך. על אותו הקול שהוציאה בפיה - על משה הצדיק. וחבל את מעשה ידיך. אלו התופים, שנאמר ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התוף בידה (שמות טו כ). דבר אחר אל תתן את פיך. מדבר בלשון הרע, שהם מחטיאים בפיהם את בשרם במה שהם מוציאים בפיהם, ולוקין בצרעת. ואל תאמר לפני המלאך. זה

mouths, they are smitten with leprosy. Neither say before the messenger (Ecclesiastes 5:5) that is, Suffer not your mouth to bring you before the priest, who it is said, is a messenger of the Lord of hosts (Malachi 2:7). For the leper must go to the priest, as is said This will be the Torah of the leper (mesora), that is, the mosira, the man who utters slander, he will be brought unto the priest (Vayikra / Leviticus 14:2). Wherefore should God be angry at your voice refers to the voice which you let escape from your mouth when you slander your neighbor. And destroy the work of your hands, the little knowledge of Torah at your command, that you destroy. Who was such a slanderer? Doeg. When he slandered David, he became leprous, for it is said, God will likewise break your forever and root you out of the land of the living forever (Tehillim / Psalms 52:7). What else can He will break mean except that Doeg become leprous, just as it is said of the leprous house, He will break the house (Vayikra / Leviticus 14:45). And what caused his leprosy? The cause of it was that he slandered David, as is said When Doeg the Edomite came and told Saul, and said unto him, David is come to the house of Ahimelech.

Midrash Tehillim 52, Part 2

2. Another comment, The words When Doeg the Edomite came, etc, are to be read in the light of what Scripture says elsewhere, Death and life are in the power of the tongue (Mishley / Proverbs 18:21), everything depends on the tongue. If a man desires to speak with an evil tongue, he speaks; if a man desires to speak with a good tongue, he speaks. Say not, because power was given to my tongue, behold, I will say what I want to. For the Torah long ago admonished Keep your tongue from evil and your lips from speaking guile (Tehillim / Psalms 34:14). To your loss, you may say. God forbid. To your profit, for the Holy Spirit proclaims, whoso keeps his mouth and his tongue keeps his soul from troubles (Mishley / Proverbs 21:23). Another comment on Death and life are in the power of the tongue (Mishley / Proverbs 18:21). Consider how vicious slander is, for a man cannot let slander out of his mouth without denying the Root of the universe. And the proof? Rabbi Jose taught, it is in the verse, Who have said, with our tongue will we prevail; our are our own, who is lord over us? (Tehillim / Psalms 12:5), where the words who is lord over us? Prove that the slanderer denies the Root of the universe. The Holy One himself, blessed be He, cries out, if one dare speak thus, concerning slanderers, Who will rise up for Me against the evil doer? (Tehillim / Psalms 94:16) that is to say, Who can abide them, and who can stand them? Gehenna. But Gehenna says, I cannot stand them. Then the Holy One blessed be He, says to Gehenna, Then I from above, and you from below, as Scripture says, Upon you, you slanderous tongue, sharp arrows from the Mighty One above with coals of juniper from below (Tehillim / Psalms 120:4). The Holy One blessed be He, also said to Israel, If your desire is to be saved from Gehenna, stay away from slander, and you will gain life in the world to

כהן, שנאמר [כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו] כי מלאך ה' צבאות הוא (מלאכי ב ז), שהמצורע בא אצלו, שנאמר זאת תהיה תורת המצורע (ויקרא יד ב), המוציא רע. למה יקצוף האלהים על קולך. על אותו הקול שהוצאת בפיו, ואמרת לשון הרע על חבירך. וחבל את מעשה ידיך. מעט תורה שיש בידך את מאבדה, ומי היה זה דואג, שאמר לשון הרע על דוד [ונצטרע, שנאמר גם אל יתצד לנצח [וגו'] ושרשך מארץ חיים סלה (תהלים נב ז), מהו יתצד, שנצטרע, כענין שנאמר ונתן את הבית (ויקרא יד מה), ומי גרם לו, על ידי שאמר לשון הרע על דוד], שנאמר בבוא דואג האדומי ויגד לשאול.

מדרש תהלים פרק נב סימן ב

ב דבר אחר בבוא דואג האדומי. זהו שאמר הכתוב מות וחיים ביד לשון (משלי יח כא), שהכל תלוי בלשון, אם בקש אדם לומר לשון הרע אומר, ואם בקש לומר לשון טוב הוא אומר, אל תאמר הואיל ונתנה רשות ללשוני, הרי אני מדבר מה שאני מבקש, כבר הזהירה התורה נצור לשונך מרע [ושפתיך מדבר מרמה] (תהלים לד יד), ואם תאמר שאתה מפסיד, חס ושלום, אתה משתכר, ורוח הקודש צווחת שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו (משלי כא כג). דבר אחר מות וחיים ביד לשון. ראה כמה קשה לשון הרע, שאין אדם מוציא מתוך פיו עד שכופר בעיקר, ומניין אמר ר' יוסי שנאמר אשר אמרו ללשונו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו (תהלים יב ה), הוי שהוא כופר בעיקר, כביכול הקב"ה צווח על בעלי הלשון, מי יקום לי עם מרעים וגו' (שם תהלים צד יו), מי יוכל לעמוד בהם, ומי יעמוד בהן גיהנם, וגיהנם אומר איני יכולה לעמוד, והקב"ה אומר לו אני מלמעלה ואתה מלמטה, וכן הוא אומר חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים (שם תהלים קכ ד), אמר הקב"ה לישראל אם רצונכם להנצל מגיהנם, הרחיקו עצמכם מלשון הרע, ואתם זוכים לחיי עולם הבא, שנאמר מי האיש החפץ חיים (שם תהלים לד יג), לעולם הבא, לכך נצור לשונך מרע. דבר אחר מי

come, for it is said, Who is the man that desires life (Tehillim / Psalms 34:13), that is, life in the world to come? To gain it, keep your tongue from evil (Tehillim / Psalms 34:14). Another comment on Who is the man that desires life? Our Masters said, It happened that a peddler who went around in the villages of Sepphoris used to go crying his wares, saying, Who would like the elixir of life. The daughter of Rabbi Yannai heard him and said to her father, a peddler is going around saying, who would like the elixir of life? Rabbi Yannai said to her, God and call him. She went and called him to rabbi Yannai, who asked him, What is this elixir of life which you sell? The peddler answered, Even you know not what this elixir is? Rabbi Yannai replied, nevertheless, declare it to me. The peddler said, Bring me a scroll of the Psalms. They brought it to him and he unrolled it, and showed rabbi Yannai what David said, namely, who is the man that desires life, ect. Keep your tongue from evil, etc. (Tehillim / Psalms 34:14). And what did rabbi Yannai do? He gave the peddler six coins. The disciples asked rabbi Yannai, Our master, did you not know this verse? And he answered, yes, but this man came and made me aware of its full meaning. Another comment on Death and life are in the power of the tongue. A mere basket of figs. Yet if a man ate of them and said no blessing, Death in the power of the tongue. If he said a blessing, life in the power of the tongue. Another comment on Death and life are in the power of the tongue. Everything depends on the tongue, even death and life. A man who gains Torah, gains life, for Torah is called a tree of life, as is said, She is a tree of life to them that lay hold upon her, and happy is everyone that holds her fast (Mishley / Proverbs 3:18). It is Torah that is healing for the tongue, as is said The tree of life heals the tongue (Mishley / Proverbs 15:4). But if a man is busy with an evil tongue, he forfeits his life. Behold, how vicious is slander. It is more vicious than murder, unchastity, or idolatry. In Scripture each of these three transgressions is termed great, but slander is spoken of in the plural as great things. Thus Cain said of murder, My punishment is more great than I can bear (Bereshit / Genesis 4:13); Joseph exclaimed of unchastity, how then can I do this great wickedness? (Bereshit / Genesis 39:9). Moshe said of idolatry, Oh, this people have sinned a great sin (Shemot / Exodus 32:31). But it is written of slander, The Lord will cut off all flattering lips, the tongue that speaks great things (Tehillim / Psalms 12:4), to tell you that slander is more vicious than the other three transgressions. Another comment on Death and life are in the power of the tongue. Slander is more vicious than murder. He who murders a man murders only one, but he who speaks slander murders three, him who speaks it, him who accepts it, and him of whom it is spoken. Whose history proves this? Doeg's. For he slandered Ahimelech before Saul, and the three of them, Saul, Ahimelech, and Doeg were slain, Ahimelech, as it is said You will surely die, Ahimelech (1 Samuel 22:16); Saul, as it is said so Saul died for his transgression which he committed against the Lord (1 Chronicles 10:13); and Doeg, who was banished from the world, as is said, God will likewise break you forever (Tehillim / Psalms 52:7), that is, from the world to come. And what caused his ban-

האיש החפץ חיים. אמרו רבותינו מעשה ברוכל אחד שהיה מסבב בעיירות של ציפורי (וכו'), [והיה מכריז ואומר מי מבקש סם חיים, שמעה בתו של ר' ינאי, אמרה לאביה רוכל אחד מסבב ואומר מי מבקש סם של חיים, אמר לה לך וקראי לו, הלכה וקראה לו אצל ר' ינאי, אמר ליה איזהו סם של חיים שאתה מוכר, אמר לו אותו הרוכל וכי אין אתה יודע מה הסם הזה, אמר ליה אפילו כן הודיעני, אמר לו הביא לי ספר תלים, הביאו לו וגיללו, והוא מראה לו מה שאמר דוד, מי האיש החפץ חיים וגו', נצור לשונך מרע וגו', מה עשה ר' ינאי, נתן לו ששה סלעים, אמרו לו תלמידיו רבי לא היית יודע הפסוק הזה, אמר להם הן, אלא שבא זה ובררו בידי. דבר אחר מות וחיים ביד לשון. כלכלה של תאנים ואכל ולא בירך, מות ביד לשון, בירך חיים ביד לשון. דבר אחר מות וחיים ביד לשון. הכל תלוי בלשון מות וחיים, אם זכה לתורה זכה לחיים לפי שהתורה נקראת עץ חיים, שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר (משלי ג יח), והתורה רפואתה של הלשון, שנאמר מרפא לשון עץ חיים (משלי טו ד), ואם עסק אדם בלשון הרע הרי מתחייב בנפשו, ראה כמה קשה לשון הרע, שהוא קשה משפיכות דמים ומגילוי עריות ועבודה זרה, בשלשה עבירות הללו כתיב גדול גדולה, ובלשון הרע כתיב גדולות, בשפיכות דמים כתיב גדול עוני מנשוא (בראשית ד יג), ובגילוי עריות כתיב ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת (שם בראשית לט ט), בעבודה זרה כתיב אנא חטא העם הזה חטאה גדולה (שמות לב לא), אבל בלשון הרע כתיב יכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות (תהלים יב ד), להודיעך שקשה לשון הרע יותר משלשה עבירות הללו. דבר אחר מות וחיים ביד לשון. קשה לשון הרע משפיכות דמים, לפי שההורג את הנפש אינו הורג אלא אחת, והאומר לשון הרע הוא הורג שלשה, המספרו והמקבלו ומי שנאמר עליו, ומניין אתה למד, מדואג שאמר לשון הרע אל אחימלך לפני שאול, ונהרגו שלשתן, שאול ואחימלך ודואג, אחימלך שנאמר מות תמות אחימלך (ש"א שמואל א' כב יו), שאול שנאמר

ishment? Slander, as is said When Doeg the Edomite came and told Saul.

וימת שאול במעלו אשר מעל (דה"א דברי הימים א' י יג), ודואג שנטרד מן העולם, שנאמר גם אל יתצדך לנצח (תהלים נ"ב פסוק ז) מן עולם הבא, ומי גרם לו, לשון הרע, שנאמר בבוא דואג האדומי ויגד לשאול.

Midrash Tehillim 52, Part 3

3. Another comment. The words When Doeg the Edomite came and told Saul, etc., are to be read in the light of what Scripture says elsewhere, Though his hatred cover itself with guile, his wickedness will be openly showed before the assemble (Mishley / Proverbs 26:26). Rabbi Hiyya taught, Hypocrites must be shown up in order to prevent desecration of the Name. Thus, it is said, But when the righteous turns away from his righteousness, he will be brought to commit an iniquity (Ezekiel 18:24). And why does the Holy One, blessed be He, open a way of iniquity to the hypocrite? In order to make his deeds plainly visible to men; otherwise, the punishment that befalls him on account of his guileful transgressions would cause men to raise a cry against the measure of God's justice. Hence, the Holy One blessed be He, makes plainly visible the deeds of any man who beguiles his fellow with hypocrisy. Come and learn this from what befell Doeg, who was a chief of the Sanhedrin, as is said Doeg the Edomite, the chiefest of the herdmen that belonged to Saul (1 Samuel 21:8). Because of his habit of slander, however, even though he had knowledge of Torah, Scripture makes it plainly known that he was a slanderer. His deeds were made known to men, lest when God came to punish him, they might otherwise raise a cry against the measure of justice. Hence, Scripture says, Doeg the Edomite came and told Saul David is come to the house of Ahimelech.

Midrash Tehillim 52, Part 4

4. Doeg the Edomite. Why was he called the Edomite? Because people living in the city of Nob and beyond were known as Edomites, and so he was called after the name of the area in which his city was located. Rabbi Samuel son of Nakhmani maintained, Doeg called himself the Edomite (ruddy) as is said Now he was ruddy (admoni), and withal of beautiful eyes (1 Samuel 16:12). And Doeg was not alone in his envy of David, all the children of Doeg's clan, the Ziphites, Nabal and Carmelite, and the men of Keilah, were envious of him. Rabbi Abba son of Kahan maintained, Doeg was called the Edomite (bloody one) because he so turned matters as to have decreed the shedding of the blood (dam) of Nob, the city of the priests as is said Doeg the Edomite turned, and he fell upon the priests and he slew on that day four score and five persons (1 Samuel 22:18). Rabbi Nakhmani said, Doeg was called the Edomite because he decreed

מדרש תהלים פרק נב סימן ג

ג דבר אחר בבוא דואג האדומי. זהו שאמר הכתוב (מכסה) [תכסה] שנאה במשאון תגלה רעתו בקהל (משלי כו כו), תני ר' חייא מפרסמין את החנפים מפני חילול השם, שנאמר ובשוב צדיק מצדקתו ועשה עול (יחזקאל יח כד), ולמה נותן הקב"ה דרך רע לפניו, בשביל לפרסם מעשיו לבריות שלא ירע בו דבר בשביל העבירות ויהיו הבריות קוראות תגר כנגד מדת הדין, בשביל כך הקב"ה מפרסם מעשיו למי שהוא מחניף לחבירו, בוא ולמד מדואג שהיה ראש לסנהדרין, שנאמר אביר הרועים אשר לשאול (ש"א שמואל א' כא ח), ובשביל מדת לשון הרע אף על פי שהיה בו תורה, פירסמו הכתוב שהוא בעל הלשון, כדי להודיע מעשיו לבריות, שלא יבא ליפרע ממנו, ויהיו קורין תגר לפני מדת הדין, לפיכך כתיב בבוא דואג האדומי.

מדרש תהלים פרק נב סימן ד

ד [האדומי]. ולמה נקרא שמו אדומי, מעיר נוב עד למעלה אדומיים היו, ועל שם עירו נקרא. ר' שמואל בר נחמני אמר על שקינא בדוד שנקרא אדומי, שנאמר והוא אדמוני עם יפה עינים (ש"א שמואל א' יו יב), ולא הוא בלבד קינא בו, אלא אף כל בני שבטו קנאו בו, אלו הן זיפים ונבל הכרמלי ואנשי קעילה, ר' אבא בר כהנא אמר על שם שהתיר דם נוב עיר הכהנים, שנאמר וישוב דואג האדומי [וגוי] וימת ביום ההוא (שם שמואל א' כב יח). ר' נחמני אמר על שם שהתיר דמו של דוד שנקרא אדמוני, שאמר לשאול על דוד בן מות הוא (שם שמואל א' כ לא), דמו מותר ואשתו מותרת

the shedding of the blood of David for he said to Saul concerning David, he deserves to die (1 Samuel 20:31), meaning that David's blood was to be shed, and that David's wife could marry another man. Son of Karppara said, Doeg was called the Edomite because he forbade Saul to shed the blood (dam) of Agag. For Doeg said, it is written in the Torah You shall not kill it and its young both in one day (Vayikra / Leviticus 22:28); yet you are about to kill young and old, children and women, in one day. Therefore, Doeg was called the Edomite, because through Doeg's decree Saul was adjudged blood-guilty. Rabbi Isaac said, Doeg was called the Edomite because he used to redden (maadim) with shame the faces of all who argued the Torah with him. Whenever a man debated with him, Doeg, with his arguments, would reduce him to silence. Rabbi Khanina said, Doeg was called the Edomite, because like Edom which smirches the attainments of Israel, so Doeg smirched the attainments of David. Our Master said, Doeg was called the Edomite, because like Edom which seeks vengeance and bears a grudge in its heart, so Doeg sought vengeance and bore a grudge in his heart against David.

Midrash Tehillim 52, Part 5

5. Doeg the Edomite came and told Saul (Tehillim / Psalms 52:1). And told Saul, that is, and embittered Saul. What did he say to him? He said this, Ahimelech has made David king while you are still living, for though inquiry may not be made of the Urim and Thummim on behalf of any man except the king, or members of the court, or one upon whom the needs of many people depend, yet inquiry has been made of the Urim and Thummim on behalf of David. When Doeg told him this, a spirit of bitter envy entered into Saul. Whence do we know this? Because Saul said to Ahimelech, You have given him bread, and a sword (1 Samuel 22:13), and as if this were not enough for you, you have also inquired of God for him. Therefore, you will surely die, Ahimelech (1 Samuel 22:16). As soon as Ahimelech saw that the face of Saul was seething with anger at him, Ahimelech answered the king, and said, and who among all your servants is so trusted as David, who is the king's son in law (1 Samuel 22:14)? Therefore, impute nothing to me either because of the giving or because of the inquiring. Indeed, was this the first time that David called upon me? Have I today begun to inquire of God for him? Be it far from me (1 Samuel 22:15). This was not the first time, for it is my custom to inquire on behalf of David. Therefore, let not the king impute anything unto his servant, nor to all the house of my father. But Saul said to him, So. All along you inquired for David, and yet you say you are not deserving of death? As soon as Saul caused the sentence of death to be issued against Ahimelech, the king said unto the guard that stood about him, turn and slay the priests of the Lord (1 Samuel 22:17). But the guards did not heed him. As Solomon said, whoso keeps the commandment shall know no evil thing (Ecclesiastes 8:5) it was Avner and Amasa who acting as guards would not permit themselves to touch the priests, as is said, But the servants of the king would not (1 Samuel 22:17). When Saul saw that the guards did not obey him,

להנשא לאחר. בר קפרא אמר שאסר דמו של אגג לשאול, כתיב בתורה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד (ויקרא כב כח), ואתה הולך להמית נער וזקן טף ונשים ביום אחד, לפיכך נקרא אדמוני שנתחייב על ידו. ר' יצחק אמר שהיה מאדים [פני] הכל בהלכה, שכל מי שהיה נותן ונושא עמו היה מסלקו בתשובותיו. ר' חנינא אמר מה אדום מבליע זכיותיו של ישראל, כך דואג היה מבליע זכיותיו של דוד. רבותינו אמרו מה אדום נוקם ונוטר בלב, אף דואג נוקם ונוטר דוד בלב.

מדרש תהלים פרק נב סימן ה

ה ויגד לשאול. מהו ויגד, [ואגיד ליה, מה אמר לו] כך אמר לו, עשה דוד מלך בחיך, לפי שאין שואלין באורים ותומים אלא למלך ולבית דין ולמי שצורכי רבים תלויין בו, ודוד הוא נשאל באורים ותומים, כיון שאמר לו הדבר הזה, מיד נכנס רוח קנאה בשאול, מניין שכן שאול אמר לאחימלך בתתך לו לחם וחרב (ש"א שמואל א' כב יג), ולא דיך, אלא ושאול לו באלהים (שם שם שמואל א' כ"ב), לכן מות אחימלך (שם שם שמואל א' כ"ב יו), כיון שראה פניו של שאול זועפות עליו, מיד ויען אחימלך (אל המלך) [את המלך יאמר] ומי בכל עבדיך כדוד נאמן וחתן המלך (שם שם שמואל א' כ"ב יד), אמר ליה לא זה ולא זה, וכי ותחילה קרא היום (הזה) החלותי לשאל לו באלהים חלילה לי (שם שם שמואל א' כ"ב טו), אין תחילה למוד אני להיות שואל לו, אל ישם המלך בעבדו דבר (ועל) [בכל] בית אבי (שם שם שמואל א' כ"ב), אמר ליה וכך היית שואל לו והולך, ואין אתה חייב מיתה, כיון שהוציא עליו איפופסין של מות, מיד ויאמר המלך לרצים הנצבים עליו [סובו והמיתו כהני ה'] (שם שם שמואל א' כ"ב יז), ולא שמעו לו, אמר שלמה שומר מצוה לא ידע דבר רע (קהלת ח ה), זה אבנר ועמשא,

he said to Doeg, Why do you stand still? You did smite the priests at Nob with your tongue. Rise now and smite them with the sword, as is said, The king said to Doeg, turn and fall upon the priests (1 Samuel 22:18). Immediately, Doeg stood up and smote them, as is said, He slew on that day fourscore and five persons that did wear a linen ephod. Behold, what might there was in Doeg. No man in the whole world helped him; by himself he slew them. And not these priests alone, but also Nob, the city of the priests, smote he with the edge of the sword (1 Samuel 22:19). Thereupon, David cried out and said, Why do you boast yourself of evil, O mighty man? The mercy of God endures continually (Tehillim / Psalms 52:3).

Midrash Tehillim 52, Part 6

6. Why do you boast yourself of evil, O mighty man? (Tehillim / Psalms 52:3) that is, David said to Doeg, O that you, a mighty man, wealthy man and chief of the Sanhedrin, should occupy yourself with this evil thing, and speak with the evil tongue. Of evil, O mighty man? David asked Doeg, is this really might? That a man seeind his fellow on top of a roof push him off? Is this might? When can a man truly be called mighty man? When his fellow is about to fall into a pit, and he seizes his hand so that he does not fall in. Or, when he sees his fellow fallen into ap it, and he lifts him up out of it. But you saw Saul angry at me, and so you pissed on me. Of evil, O mighty man? You think evil is what men practice? No, they practice the mercy of God continually (Tehillim / Psalms 52:3). David said to Doeg, You think that Abimelech had not received me and not given me a piece of bread, there would have been no man in Israel who would have given it to me? No, the people of Israel are accustomed to practice mercy at all times on behalf of every man who comes. Another comment on the mercy of God continually. David with the mercy of God, that is with study of Torah, of which it is said, The Torah of mercy is on her tongue (Mishley / Proverbs 31:26), occupy himself with things so evil that your knowledge of Torah becomes a mockery? Of evil, O mighty man? Another comment on the mercy of God continually. Ought a man who, as it were, practices mercy towards God do a cruel thing? For he who occupies himself with Torah is considered practicing mercy towards God. Yet you occupy yourself with slander, with an evil tongue. Of evil, O mighty man? Rabbi Jose son of Zimra taught, come and see how vicious is an evil tongue. A man has two hundred and forty eight parts, some erect, some prone, some capable of being either one or the other, the tongue however is imprisoned with the cheeks and the teeth surrounding

שלא הניחו לנגוע בכהנים, שנאמר (ולא שמעו איש מהם) (ולא אבו עבדי המלך) (ש"א שמואל א' כב יז), כיון שראה שלא שמעו לו, אמר לדואג מה אתה עומד אתה הכיתם בלשון, קום והכה בחרב, שנאמר ויאמר המלך לדואג סוב אתה ופגע בכהנים (שם שם שמואל א' כ"ב יח), מיד עמד והכם, שנאמר וימת ביום ההוא שמונים וחמשה איש נושא אפוד בד (שם שם שמואל א' כ"ב), ראה איזה גבורה היה בו שלא סייעו אדם בעולם, אלא הוא בעצמו הורגן, ולא אלו בלבד, אלא ואת נוב עיר הכהנים הכה (בחרב) [לפי חרב] (שם שם שמואל א' כ"ב יט), ודוד צווה ואמר מה תתהלל ברעה הגבור חסד אל כל היום.

מדרש תהלים פרק נב סימן ו

ו [מה תתהלל ברעה הגבור]. אמר דוד לדואג אתה גבור ועשיר וראש לסנהדרין יתעסק ברעה הזאת ואומר לשון הרע. ברעה הגבור. אמר לו וכי מה גבורה היא, אדם רואה את חבירו על פי הבור ודחפו בבור, או רואה את חבירו על ראש הגג ודחפו, זו גבורה היא, אלא אימתי נקרא גבור, בשעה שחבירו בא ליפול לבור ואחזו בידו שלא יפול, וכן מי שרואה חבירו נופל לבור מעלהו מן הבור, ואתה ראית שאול כועס עלי, ואף אתה הטלת מים על איבריי, ברעה הגבור, כך אדם עושה חסד אל כל היום, אמר לו סבור אתה שאם לא קבלני אחימלך, ולא נתן לי פרוסה, שלא היה אדם בישראל שיתן לי, נהוגים הם ישראל לעשות חסד בכל עת לכל מי שיבוא. [דבר אחר] חסד אל כל היום. אמר דוד לדואג אדם שהוא עסוק בחסד אל כל היום, זה תורה, שנאמר ותורת חסד על לשונה (משלי לא כו), יעסוק בדברים הללו, ותעשה תורתך פלסתר, ברעה הגבור. דבר אחר חסד אל כל היום. אדם שעושה חסד עם האל דבר קשה כביכול שכל מי שעוסק בתורה כאלו עושה חסד עם האל, ואתה עסוק במלשינות בלשון הרע, ברעה הגבור. אמר ר' יוסי בן זימרא בא וראה כמה קשה לשון הרע, רמ"ח איברים יש באדם, מהן זקופין, מהן מטין, מהן עומדין, והלשון הזאת נתונה בבית האיסורין, והלחיים והשיניים מקיפין אותה, וכמה מנגינאות יש עליה, ואין אדם יכול לעמוד בה, אילו היתה זקופה על אחת כמה וכמה.

it, and with many other restraints upon it. Yet no man can withstand it. If it were erect, think how much more vicious the tongue would be.

Midrash Tehillim 52, Part 7

7. You love evil more than good (Tehillim / Psalms 52:5). David said to Doeg, You desire evil for Saul more than you desire your own good. For had Saul not accepted slander from you, he would not have been punished. There is a kind of man who tells lies to and flatters another because the other gives him food and drink. But you, do you need anything at all? Behold, you are wise in Torah, you are mighty, you are rich, you are chief of the Sanhedrin. Why have you done this? Thus says the Lord, Let not the wise man glory in his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, let not the rich man glory in his riches; but let him that glories glory in this, that he understands and knows Me, that I am the Lord, who exercises mercy, justice, and righteousness (Jeremiah 9:22-23). Thus, as Scripture says, David executed justice and righteousness unto his people (1 Chronicles 18:14), and again, And David behaved himself wisely in all his ways; and the Lord was with him (1 Samuel 18:14).

Midrash Tehillim 52, Part 8

8. Rabbi Simeon son of Abba said in the name of rabbi Jokhanan, The Holy One blessed be He, let Abraham see Torah, Gehenna, and offerings, and the yoke of the kingdoms. Whence do we know that God let Abraham see Torah? Because in the words of a flaming torch (Bereshit / Genesis 15:17), torch clearly refers to Torah, of which it is said, All the people saw the thundering, and the torches (Shemot / Exodus 20:15). And Gehenna? A smoking furnace (Bereshit / Genesis 15:17) refers to Gehenna, of which it is said, For behold the day comes, it burns as a furnace (Malachi 3:19), and also The Lord whose fire is in Zion, and His furnace in Jerusalem (Isaiah 31:9). And offerings? Scripture speaks of a heifer three years old (Bereshit / Genesis 15:9). Whence do we know that god let Abraham see the yoke of the kingdoms? Because it is said, Lo, a dread, even a great darkness falling upon him (Bereshit / Genesis 15:12), dread referring to Babylon, darkness to Greece, great to Media, and falling upon him to Edom. The Holy One blessed be He said to Abraham, A time will come when the Temple will be destroyed and the offerings whereby atonement is made will cease. What is your choice? That your children suffer the yoke of the kingdoms or of the fire of Gehenna. Rabbi Khanina son of Papa taught, Abraham chose the yoke of the kingdoms for himself saying, It was better that my children suffer the yoke of the kingdoms; let them not suffer the fire of Gehenna. To this the Holy One blessed be He, referred in saying to the children of Israel, Abraham is your father, as is said, Look unto the rock whence you were hewn

מדרש תהילים פרק נב סימן ז

ז אהבת רע מטוב. אמר דוד לדואג, רעתו של שאול יותר מטובתך, שאלמלי לא קיבל ממך לשון הרע, לא היה נענש, יש אדם משקר ונושא פנים לאדם שמאכילו ומשקהו, אבל אתה שמא לכלום אתה צריך, הרי אתה חכם בתורה גבור ועשיר וראש לסנהדרין, למה עשית כן, אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו ואל יתהלל עשיר בעשרו כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי (ירמיה ט כב כג), וכן הוא אומר ויהי (דוד) עושה משפט וצדקה לכל עמו (דה"א דברי הימים א' יח יד), ואומר ויהי דוד (בכל) [לכל] דרכיו משכיל (ש"א שמואל א' יח יד).

מדרש תהילים פרק נב סימן ח

ח אמר ר' שמעון בר אבא אמר ר' יוחנן הראה הקב"ה לאברהם תורה וגיהנם וקרבות ומלכיות, תורה מניין, שנאמר ולפיד אש (בראשית טו יז), ואין לפיד אלא תורה, שנאמר וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים (שמות כ יח), [גיהנם, שנאמר תנור עשן (בראשית טו יז)], [תנור (אש) [עשן]], זה גיהנם, שנאמר (והנה) [כי הנה] (יום) [היום] בא בוער כתנור וגו' (מלאכי ג יט), וכתיב אשר אור לו בציון ותנור [לו] בירושלים (ישעיה לא ט). קרבנות שנאמר עגלה משולשת (בראשית טו ט). מלכיות מניין, שנאמר והנה אימה חשיכה גדולה נופלת עליו (שם שם בראשית ט"ו יב), אימה זו בבל, חשיכה זו יון, גדולה זו מדי, נופלת עליו זו אדום, אמר הקב"ה לאברהם עתיד בית המקדש ליחרב, והקרבות מתבטלין שהן מכפרין עליהן, רצונך שישתעבדו בניך במלכיות [או בגיהנם], אמר ר' חנינא בר פפא אברהם בירר לו את המלכיות, אמר מוטב שישתעבדו בני במלכיות, ואל ישתעבדו בגיהנם, והוא שהקב"ה אומר לישראל אברהם אביכם הוא, שנאמר הביטו אל צור חוצבתם (ישעיה נא א), זה אברהם, שנאמר הביטו אל אברהם אביכם (שם שם ישעיה נ"א ב).

(Isaiah 51:1); the rock is Abraham, for in the next verse it is said, Look unto Abraham your father (Isaiah 51:2).